

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **JUDr. Z. S.**, narozený dne x. x. x
bytem x

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2018 č.j. 1291/2018-160-SPR/3

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne ze dne 26. 11. 2018 č.j. 1291/2018-160-SPR/3 a rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 27. 7. 2015 č.j. MHMP 1329952/2015/Kov se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3.000 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo částečně změněno (došlo ke zpřesnění formulace) a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 27. 7.

2015 č.j. MHMP 1329952/2015/Kov. Napadeným rozhodnutím ve spojení s rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byl žalobce uznán vinným, že jako provozovatel motorového vozidla tov. zn. Renault, registrační značky X, v rozporu s § 10 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále též „zákon o silničním provozu“), nezajistil, aby dne 19. 1. 2015 kolem 21:25 hodin v Praze 8, ul. V Holešovičkách, směr Teplice, jel s motorovým vozidlem tov. zn. Renault, reg. zn. X, rychlostí 65 km/h a nikoli v obci dovolenou rychlostí do 50 km/h, tj. že dosud nezjištěný řidič spáchal přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4. zákona o silničním provozu, ve znění účinném v rozhodné době, a to porušením § 18 odst. 4 téhož zákona. Porušení pravidel ve shora uvedené době a předmětném místě bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Výše popsaným jednáním tak žalobce dle správních orgánů spáchal správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu porušením § 10 odst. 3 tohoto zákona, za což mu dle § 125f odst. 3 za použití § 125c odst. 4 cit. zákona byla uložena pokuta ve výši 2 000 Kč a povinnost uhradit náhradu nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Žalobce v žalobě a jejím doplnění uplatnil hned několik námitek včetně námitky prekluze.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na argumentaci obsaženou v žalobou napadeném rozhodnutí a navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou.
4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s.
5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že ke spáchání správního deliktu (nyní přestupku) žalobcem mělo dojít dne 19. 1. 2015. Správní orgán I. stupně vydal příkaz ze dne 10. 6. 2015 č.j. MHMP 1040738/2015/Kov, kterým žalobce uznal vinným ze shora uvedeného správního deliktu (dle právní úpravy účinné od 1. 7. 2017 se jedná o přestupek). Poté, co žalobce proti tomuto příkazu podal odpor, správní orgán I. stupně pokračoval v řízení a následně vydal rozhodnutí ze dne 27. 7. 2015 č.j. MHMP 1329952/2015/Kov, kterým žalobce uznal vinným. Toto rozhodnutí bylo vypraveno dne 27. 7. 2015 a téhož dne bylo doručeno žalobci. K odvolání žalobce vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí ze dne 26. 11. 2018 č.j. 1291/2018-160-SPR/3, kterým rozhodnutí správního orgánu I. stupně částečně změnil a ve zbytku potvrdil. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 27. 11. 2018.
6. Dle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 30. 6. 2017, odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.
7. Dne 1. 7. 2017 nabyl účinnosti nový přestupkový zákon (zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich), který sjednotil prekluzivní dobu pro všechny přestupky (správní delikty a přestupky dle předchozí právní úpravy). V § 30 stanovil, že „promlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.“ Za přestupek (dříve správní delikt) spáchaný žalobcem v projednávaném případě bylo dle § 125c odst. 4 písm. f) zákona o

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

silničním provozu, ve znění účinném do 19. 2. 2016, možné uložit pokutu od 1 500 do 2 500 Kč.

8. Dle § 32 odst. 2 nového přestupkového zákona platí, že „promlčecí doba se přerušuje a) oznámením o zahájení řízení o přestupku, b) vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, c) vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání; přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.“ Podle § 32 odst. 3 pak „byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání; jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání.“
9. Dle § 112 odst. 1 nového přestupkového zákona platí, že „na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.“
10. Při izolovaném posouzení se jeví úprava zániku odpovědnosti za uvedený správní delikt (přestupek) příznivější dle nového přestupkového zákona. Ustanovení o lhůtách však není možné chápat izolovaně, ale je nutné je chápat v kontextu celého nového přestupkového zákona.
11. Dle § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona, ve znění účinném do 25. 2. 2020, platilo, že „ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“ Dle této právní úpravy tak odpovědnost žalobce za daný přestupek nemohla zaniknout dříve, než by zanikla dle zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017. Úprava dle nového přestupkového zákona tak pro něj nemohla být příznivější, neboť by se uplatnila lhůta pro zánik odpovědnosti podle zákona o silničním provozu v délce 4 let.
12. Ústavní soud nicméně nálezem ze dne 4. 2. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 15/19 zrušil větu první § 112 odst. 2 přestupkového zákona dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů, k čemuž došlo dne 26. 2. 2020 (č. 54/2020 Sb.). V uvedeném nálezu přitom konstatoval, že trestností činu trestněprávní nauka a judikatura rozumí možnost, že pachatel určitého trestného činu bude uznán vinným a bude mu uložen trest či vyvozena trestní odpovědnost. Pod takto vymezený pojem trestnosti činu tedy spadají otázky jejího vzniku, trvání i zániku. Ve světle těchto závěrů je nutno pod pojem trestnost zahrnout rovněž úpravu prekluzivních lhůt vedoucích k zániku odpovědnosti za delikt, který způsobuje jednou provždy zánik práva státu na potrestání pachatele. Je proto nutné posoudit, zda je pro žalobce příznivější úprava zániku odpovědnosti dle nového přestupkového zákona.
13. Nálezem ze dne 16. 6. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 4/20 pak Ústavní soud zrušil pro rozpor s čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod i zbývající část § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona, a to dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů, k čemuž došlo dne 22. 7. 2020 (č. 325/2020 Sb.). Uvedl mimo jiné: „rozhodujícím kritériem pro posouzení otázky,

zda použití pozdějšího zákona by bylo pro pachatele příznivější, je celkový výsledek z hlediska trestnosti, jehož by bylo při aplikaci toho či onoho zákona dosaženo, s přihlédnutím ke všem právně rozhodným okolnostem konkrétního případu. Použití nového právního předpisu je tedy pro pachatele příznivější tehdy, jestliže jeho ustanovení posuzována jako celek skýtají výsledek příznivější než právo dřívější. (...) dospěl-li Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 k právnímu názoru, podle kterého je úprava zániku přestupkové odpovědnosti součástí 'trestnosti' ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny (v podrobnostech srov. právní závěry uvedené v citovaném nálezu), nelze mít z důvodů výše uvedených pochyb o tom, že aplikace § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky (ve znění uvedeného nálezu) může vést rovněž ke zhoršení postavení pachatele. Jinak řečeno, k porušení čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny dojde i tehdy, když by pachatel byl potrestán za spáchání přestupku přesto, že by odpovědnost za přestupek podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním rozhodnutí o přestupku, tedy že přestupek by tak za užití nové právní úpravy byl již promlčen. Ústavní soud proto uzavírá, že § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je v rozporu s čl. 40 odst. 6 větou druhou Listiny.“ Závěry nálezu Ústavního soudu přitom plně dopadají i na nyní posuzovanou věc.

14. Dle usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 11. 2016 č.j. 5 As 104/2013-46, publ. pod č. 3528/2017 Sb. NSS, „rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlédnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.“ Uplynutí prekluzivní doby je přitom vadou, pro kterou soud zruší rozhodnutí správních orgánů z moci úřední (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005 č.j. 3 As 57/2004-39, publ. pod č. 845/2006 Sb. NSS).
15. Za této situace je tedy pro žalobce právní úprava zániku odpovědnosti za přestupek dle nového přestupkového zákona příznivější. Jak již bylo výše uvedeno, dle § 30 tohoto zákona totiž promlčecí doba činí jeden rok, na rozdíl od dvou (respektive čtyř) let dle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu v rozhodném znění; ustanovení § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona přitom nemůže na uvedeném závěru ničeho změnit, neboť již není s ohledem na zásah Ústavního soudu součástí právního řádu. V nyní posuzovaném případě bylo řízení s žalobcem zahájeno včas, tedy do jednoho roku ode dne spáchání přestupku. Následně dne 27. 7. 2015 bylo vypraveno [tj. vydáno ve smyslu § 71 odst. 2 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu] rozhodnutí správního orgánu prvního stupně [tedy rozhodnutí dle § 32 odst. 2 písm. b) nového přestupkového zákona, jímž byl žalobce jako obviněný uznán vinným], čímž byla původně běžící promlčecí lhůta přerušena a počala běžet nová (opět v délce jednoho roku). Tato promlčecí lhůta uplynula dne 27. 7. 2016. Do tohoto okamžiku však nenastala žádná další skutečnost či událost ve smyslu § 32 odst. 1 či 2 nového přestupkového zákona, která by tuto dobu přerušovala nebo stavěla; žalovaný až v listopadu 2018 vydal napadené rozhodnutí o odvolání, které dne 27. 11. 2018 nabylo právní moci. K zániku odpovědnosti za předmětný přestupek tedy dle nového přestupkového zákona došlo již uplynutím dne 27. 7. 2016. Napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno až po zániku odpovědnosti žalobce za přestupek, tedy v rozporu se zákonem. Nad rámec shora uvedeného je třeba podotknout, že i kdyby promlčecí doba byla opakovaně přerušována, nejpozději by ve smyslu § 32 odst. 3 nového přestupkového zákona uplynula 19. 1. 2018, přičemž napadené rozhodnutí bylo vydáno ještě o více než 10 měsíců později.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

16. Jelikož zdejší soud naznal, že došlo k prekluzi žalobcovy odpovědnosti za spáchaný přestupek, nezbyvá mu než napadené rozhodnutí zrušit. Pokud by tak neučinil, byl by to důvod pro zrušení tohoto rozsudku Nejvyšším správním soudem (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2020 č.j. 2 As 385/2019-30, ze dne 21. 12. 2020 č.j. 4 As 250/2020-55 či ze dne 19. 1. 2021 č.j. 8 As 88/2019-65), popř. Ústavním soudem (srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3062/14 ze dne 27. 5. 2015 nebo sp. zn. III. ÚS 467/18 ze dne 2. 7. 2019). Nejvyšší správní soud již dříve vyslovil, že: „*důsledky zrušujícího nálezu Ústavního soudu je nutno uplatnit ve všech probíhajících řízeních před orgány veřejné moci bez ohledu na to, v jaké procesní fázi se nacházejí, řízení o kasační stížnosti nevyjímaje.*“ (bod 18 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2014 č.j. 6 Ads 80/2013-40).
17. Soud se nezabýval dalšími žalobními námitkami, neboť jejich posouzení by na shora vyslovený závěr nemělo žádný vliv.
18. Z výše uvedených důvodů soud zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s. Současně soud vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Poněvadž odpovědnost žalobce za předmětný přestupek zanikla, žalobce již nelze uznat vinným. Z tohoto důvodu soud kromě žalobou napadeného rozhodnutí zrušil i jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně v souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
19. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a úspěšnému žalobci přiznal jejich náhradu. Konkrétně se jedná o zaplacený soudní poplatek z žaloby ve výši 3.000 Kč. Žalobce nebyl právně zastoupen a netvrdil, že by mu vznikly další náklady řízení. Náhrada nákladů řízení tedy celkem činí částku ve výši 3.000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. března 2021

JUDr. Marcela Rousková, v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.